

Cărțile din Colecția Koch dețin Ex Libris-uri imprimate pe fața interioară a copertei, unele publicații păstrează ștampila și semnătura personală a proprietarului Richard Koch - medic, savant, bibliofil german. Două Ex Libris-uri au aparținut doctorului Koch: „Dr. Koch” și „Richard Koch”, dar se întâlnesc și alte Ex Libris-uri: „Maria Rosenthal”, „I. H. Epstein”, „ELH”, „Georges Dreyfus”, „E. M. 1839”, „I.C.G. Reuss”, „Marchionis Salsae” etc. Ex Libris-ul constituie veriga dintre colecționar și carte ce permite de a stabili istoricul apartenenței cărții: câți proprietari a avut și cine a fost ultimul din ei, localizarea păstrării publicației.

Indispensabil de carte, Ex Libris-ul, devenind un element al cărții a parcurs aceeași cale de-a lungul secolelor. Semnul proprietății reprezintă un punct de pornire în cercetarea componenței și istoriei colecțiilor publice și particulare, oferind posibilitatea de a stabili apartenența cărții sau întregii biblioteci unui sau altui colecționar. Un singur Ex Libris poate deveni un impuls în căutarea bibliotecilor foștilor proprietari și contribuie la identificarea bibliotecilor savanților, scriitorilor, bibliofililor.

Ex Libris „Dr. Koch”

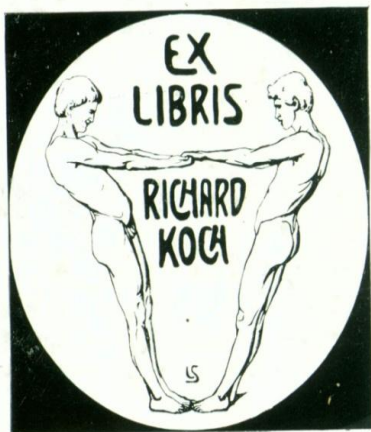
[Sec. XX]

Proprietar – Richard Koch.

97X65 mm.

Ex Libris-ul „Dr. Koch” este imprimat pe majoritatea cărților din Colecția Koch și reprezintă o compoziție asimetrică de formă ovală situată în poziție verticală. Elementele imaginii țin preponderent de tematica medicală: partea de sus – cupa și șarpele; partea de jos – craniul. Simbolul „cupa și șarpele” se deosebește de cel tradițional, șarpele fiind proporțional cu mult mai mare decât cupa, inițial încolăcindu-se pe o coloană, iar capul este plecat deasupra cupei. De coloană este sprijinit un disc de formă ovală înfipt în pământ, în care este dat textul: Dr Koch. Ovalul are o bordură îngustă, formată din cerculețe unite consecutiv. Înaintea ovalului este craniul, iar în partea din urmă se află rămurelele unui arbust cu 2 floricele. Conținutul Ex Libris-ului se presupune că reprezintă o piatră funerară.

În partea dreaptă de jos a coloanei se află inițialele gravurii - TG. Nu se cunoaște tirajul, posibil să fie tiraj de o singură dată.

Ex Libris „Richard Koch”

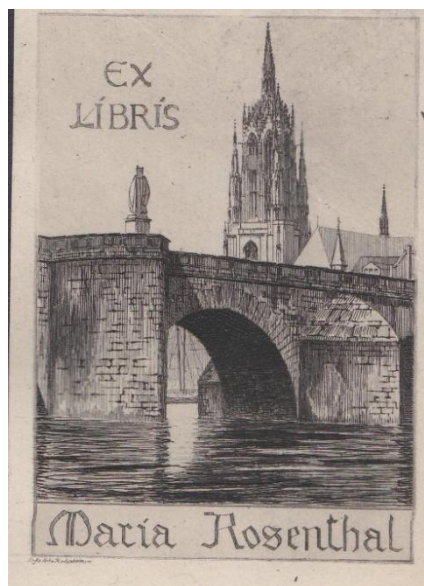
[Sec. XX]

Tehnica executării: desenul cu penița și pensula și pe urmă efectuat clișeu mecanic

60X60 mm

A aparținut aceluiași proprietar – Richard Koch. Este imprimat pe unele cărți din Colecția Koch.

Compoziția se înscrie într-un cerc alb pe fundal întunecat. Imaginea prezintă două figuri umane (doi tineri), care stau în poziție ce indică echilibrul. Poziționarea: tinerii formează o piramidă cu vârful în jos, se țin de mâini, vârfurile picioarelor se ating. În partea de sus – este textul *Ex Libris*, în partea de jos (în triunghiul format de corpuri figurează numele proprietarului - Richard Koch). Textul este scris cu caractere ce imită scrisul de pensulă (Bell Gothic), îmbinarea literelor „CH” fiind deosebită în compoziția textului. Toată compoziția este simetrică. După tehnica executării și anul editării cărților pe care este imprimat Ex Libris-ul - este mai nou decât celălalt Ex Libris a lui Richard Koch.

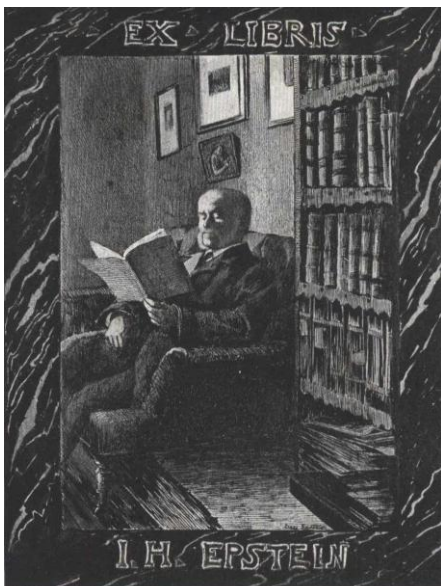
Ex Libris „Maria Rosenthal”

[Sec. XX]

Tehnica executării: acvaforte

10X8 mm

Proprietar – Maria Rosenthal (soția lui Richard Koch – Maria Koch-Rosenthal). Este imprimat pe unele cărți din Colecția Koch. Compoziția se desfășoară pe verticală. Imaginea prezintă un pod din piatră după care se vede turnul unei catedrale gotice care se reflectă în apă. În partea de sus în stânga figurează cuvintele *Ex Libris*, jos – numele proprietarului Ex Libris-ului și în partea stângă jos - numele gravurului (indescifrabil).

Ex Libris „I. H. Epstein”

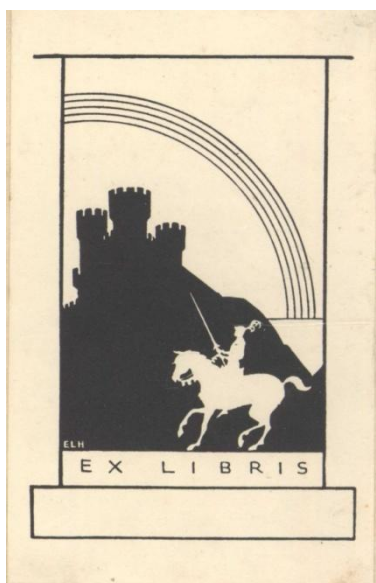
[Sec. XIX]

Tehnica executării: xilogravură

10X7,7 mm

Proprietarul - I. H. Epstein. Este imprimat pe o singură carte din Colecția Koch.

Ex Libris-ul prezintă o compoziție pe verticală, în partea dreaptă jos este numele gravorului (îndescifrabil). Imaginea reprezintă interiorul unei biblioteci particulare, cu un bărbat citind în fotoliu.

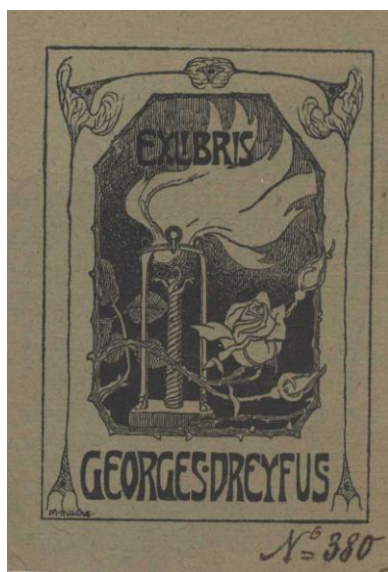
Ex Libris „ELH”

[Începutul sec. XX]

Tehnica executării: clișeu mecanic.

84X56 mm

Ex Libris-ul este imprimat pe o singură carte din colecția Koch. Se presupune că gravorul a executat acest Ex Libris pe care l-a vândut, lăsând un chenar pentru a fi scris manual numele proprietarului. În partea de jos a compoziției figurează cuvintele Ex Libris, iar în stângă jos sunt inițialele ELH. Imaginea conține o compoziție cu un cavaler medieval lângă cetate, pe fundalul curcubeului.

Ex Libris „Georges Dreyfus”

[Începutul sec. XX]

Tehnica executării: se presupune a fi un desen manual după care a fost făcut clișeu mecanic

10X7 mm

Proprietarul – Georges Dreyfus. Autorul Ex Libris-ului figurează în partea stângă jos - M. Rusche, în partea dreaptă jos este numărul cărții – N° 380. Compoziția se desfășoară pe verticală, după elemente imaginea se apropie de stilul Art nouveaux. Imaginea reprezintă o lumânare arzând, cu un trandafir; lumânarea fiind neobișnuită, în formă de corp transparent în care se vede funia împletită în centru.

Ex Libris „E. M. 1839”

Tehnica executării: gravură în metal

91X86 mm

Proprietarul – E.M. (Eugen von Maucler). Este imprimat pe o singură publicație din Colecția Koch. Lipsește fraza-cheie Ex Libris, dar totuși este un Ex Libris deoarece arată apartenența cărții către biblioteca personală a lui Eugen von Maucler. În anul 1839 Maucler a adunat o bibliotecă considerabilă în castelul său din Oberherrlingen, recunoscută în toată lumea datorită Ex Libris-ului heraldic cu inițialele sale E.M. și anului 1839.

Prezintă o compoziție heraldică: un cerc pe fundalul patratului. Textul „BIBLIOTHEK OBERHERRLINGEN” - scris pe perimetru în interiorul cercului, în partea de sus este o coroană, în partea de jos a coroanei – un oval în care vedem pe orizontală o bară cu capetele rotunjite peste un triunghi. În partea de sus a barei sunt 2 frunzulițe de trifoi, iar în partea de jos – încă una. În jurul ovalului sunt motive ornamentale.

Ex Libris „I.C.G. Reuss. 1805”

Tehnica executării: acvaforte

7,5X6 mm

Proprietar - J.C.G. Reuss (1742-1825). În compoziție nu figurează cuvintele Ex Libris, numele gravorului lipsește. Este imprimat pe o singură carte din Colecția Koch.

Ex Libris-ul profesorului J.C.G. Reuss reprezintă o marcă heraldică, desfășurată pe verticală. Compoziția ilustrează o urnă cu capac (se presupune funerară), din ambele părți figurează măști umane pe care este aplicată stema: un oval, în interior în partea de sus - imaginea unui cal până la jumătate ridicat în 2 picioare, în partea de jos – niște elemente ornamentale ce conțin 4 fâșii verticale, 2 din ele sunt cu motive florale. Urna se află pe un pedestal cu datarea anului în stil roman – MDCCCV (1805). Lângă pedestal sunt elemente vegetale – în stânga ceapă, firele unei plante asemănătoare cu orzul și un șarpe încolăcit pe o bară sprijinită de urnă; în partea dreaptă pe planul al II-lea se vede o imagine cu arbuști.

Ex Libris „Marchionis Salsae”

[Începutul sec. XVIII]

Tehnica executării: acvaforte

98X68 mm

Proprietarul – Marchizul de Salsae. Ex Libris-ul este aplicat pe o singură publicație din Colecția Koch.

Compoziția se desfășoară pe verticală, simetrică. Este o lucrare heraldică încununată de o coroană, mai jos - în dreapta și stânga sunt 2 steme, ambele – în formă de oval ornamentat. Primul pe centru - despărțit de un inel sau panglică, sub care este figura unui cerb, deasupra panglicii în partea de sus – o stea cu 6 colțuri și 2 simboluri de crin – un motiv frecvent în heraldica europeană asociată frecvent cu familia regală. Al doilea oval reprezintă un scut, vultur bicefal, deasupra căruia este încă un element asemănător cu un scut.

Textul „Marchionis Salsae” este amplasat în partea de jos al semnului *Ex Libris*. Toată compoziția se înscrie într-o formă ovală cu elemente florale pe contur.

Se presupune că Ex Libris-ul reprezintă 2 familii unite prin coroană.

Autorul gravurii nu este indicat. Cerneala cu care s-a imprimat gravura – albastru-verzuie.

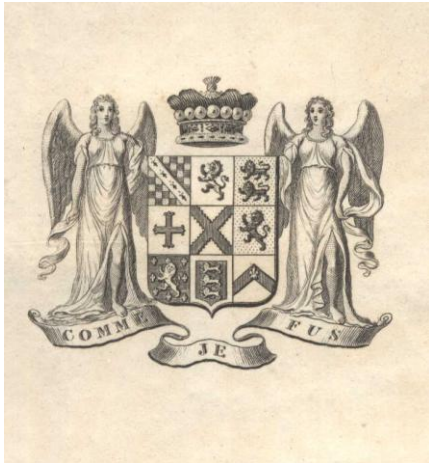
(10)

Compoziție heraldică „Comme je fus”

[Începutul sec. XVIII]

Tehnica executării: acvaforte

42X54 mm

La sfârșitul aceleiași cărți este și o compoziție heraldică a proprietarului Marchizul de Salsae, care prezintă 2 figuri cu îngeri, în centru este un scut cu coroană deasupra, pe scut sunt figuri de lei stilizați și cruci. În partea de jos este o panglică cu inscripția „Comme je fus” (ceea ce reprezintă un motto „Așa cum am fost”).